

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 16. De vltima Irregularitate ex delicto quocumque enormi & notorio,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](#)

C A P. XXVI.

De ultima irregularitate ex delicto quocumq; enormi
& notorio.

S U M M A R I V M.

- 200 Species irregularitatis que à nonnullis constituantur sine sufficienⁱ fundamento.
201 Qui peccat solum venialiter committendo crimen propter quod irregularitas imposta est, ab ea excusat.
202 Ratio in contrarium eam solutione.
203 Cur in irregularitate ex delicto locus excusationi esse posse: non item in irregularitate ex defectu sine delicto.
204 Culpa quidem leuis Theologica ab irregularitate excusat, non tamen leuis iuridica.

PRÆTER memoratas haec tenus, aliæ à quibusdam irregularitatibus referuntur, prouidentes ex certis specialibus delictis: ut ex simonia, ex sacrilegio, ex blasphemia, aliisque nonnullis. Sed id sine fundamento fieri Suarez tomo 5. dis. put. 43. sec. 4. bene ostendit in sequenti 5. à num. 4. adhuc reiciens illud quod per cap. ultimum, De temporibus ordinationis, Nauar. in Enchir. presertim cap. 27. num. 248. inducit speciem irregularitatis ex quo quis notorio delicto enormi; Nam ut ille argumentatur in eo Capitulo, non omnium in genere; sed tantummodo quatuor in particulari sit mentio: nempe homicidij, periurij, adulterij, & falsi testimonij. Deinde id ipsum cap. facile potest admittere eam benignam interpretationem, qua dicatur non imponere speciale aliquod impedimentum canonicum, quod est irregularitas, sed tantum exigere prouidentiam. Pralati Ecclesiastici in coercendis criminibus notoriis depositione dignis: de quibus determinare in particulari, committitur arbitrio Superioris, ex Panorm. ad cap. Ar. si. De iudicio, num. 33. Ille autem in arbitrio iuuabitur inspectione qualitatum: quas idem Panormitan. in seq. num. 34. annotat reddere crimen mortale depositione dignum. Prima est, si coiunctam habeat incorrigibilitatem. Secunda, si irregularitatem propter illud specialiter impositam. Tertia, si publicum sit, & scandalosum. Quarta, si diu continuatum. Quinta, si enorme, seu valde abhorrens à norma recte rationis. Sexta, si in se habeat infiammam iuris.

Supereft ad antedicta addendum, irregularitatem à iure impositam ob peculiare aliquod delictum: non incurri ab eo qui in tali genere delicti deliquerit solum venialiter. Id quod Nauar. habet in Enchir. cap. 27. num. 249. §. 7. post Sotum in lib. 5. De iustitia & iure, quaß. 1. art. 9. sub finem: quibus assentitur Henriquez, lib. 14. cap. 3. in princip. aduersus Caiet. in verbo, Irregularitas, quia irregularitas est pœna valde gravis; utpote que omnis Ordinis vsu priuat inhabilem; facit ad beneficij Ecclesiastici acquisitionem, vt Nauar. in precedenti §. 6. ostendit: per illud præsertim, quod beneficium de-

tur propter officium, ex cap. finali. De re scriptis in 6. iiii has bilisq; ad vñum, illt & ad alterum ei annexum. Quod cum ita sit, culpa tantummodo venialis punienda hñi est irregularitate: quandoquidem pœna proportionata debet delicto; & vindicta ex æquo excessu responderet, ex cap. Fœcitis, De pœnis in 6.

Ad fundamen^{tum} autem Caiet, quod propter peccatum veniale incurritur minor excommunicatio, quæ pœna maior est, Nauar. respondebat negando esse pœnæ illam maiorem: quia sicut minor excommunicatio, passiva sacramentorum participatione priuat, sic etiam irregularitas priuat coruadem participatione actiuæ: neque magna ex parte, aliter quam per Papam tolli potest: cum minor excommunicatio possit auferri per quemcumque Sacerdotem Confessum legiti^{mum}, quod ipse etiam Caiet expresse docet in verbo Ab solutioⁿ, cap. 2. §. Libertas in fine. Sic ergo feliq; inquit cum quis in eo propter quod imposta est irregularitas ex delicto, deliquerit solum venialiter: (& multo magis cum ob ignorantiam invincibilem, aut altiani causam, nullatenus deliquerit) ipsum à tali irregularitate excusat. Ab e vero, quæ ex defectu sine delicto priuenit, nemo excusat.

Quod utrumque recte confirmat Alphonsus à Castro in lib. 2. De lege pœnali, cap. 14. conclus. l. & 2. principali. Ratioque præcipua est, quia irregularitas ex delicto ita prohibitum est, procedit necessario ex aliquo peccato mortalí. Ergo ubi non præfuit tale peccatum, nec fuit irregularitas. At vero, quia irregularitas ex defectu sita delicto, procedit ex operatione, vel certa qualitate personæ, quæ manet etiam cum ignorantia invincibili; illa per hanc minime tollitur. Sic quia ignorantia invincibilis, quia quis in uxorem dicit ab alio corruptam, non impedit in eo rationem bigamie, id est, quin vere sit maritus viduæ; ita nec impedit irregularitatem à iure impositam ob bigamiam: cum non obstat quin perseveret causa, quām irregularitas institutioⁿ iuri, necessario sequitur. Sic etiam quantumvis spuriis invincibiliter ignoret conditioni sua personæ, ob quam est à iure imposita irregularitas subiicitur tamen irregularitati, quia sicut per talem ignorantiam non definit tali conditioni subiici, ita nec subiicit irregularitati: & sic de ceteris.

Aduerte vero obiter antedictum (quod scilicet irregularitas ex delicto non incurritur, vbi fuerit tantum veniale) non aduerfarci, quod in præced. cap. 10. notab. 4. habitum est, irregularitatem ex homicidi fortuito, incurri ex leui etiam culpa. Nam ibi sermo non est, *hic*, de culpa Theologica, sed de culpa iuridica, quæ eff. lef. suis diligentia debita: quam qui omittit in eo attendo, quod de le alteri mortem adferre potest, mortem ipsam indirecte velle intelligi^t: quod est mortale, atque ideo sufficiens causa irregularitatis ex homicidio fortuito.

202:

203:

204: